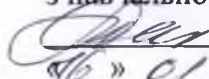

**Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

«Затверджую»

Заступник директора

з навчальної роботи

 Тетяна КОНКІНА

«16» 01 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 076 Підприємництво та торгівля

2025 – 2026 навчальний рік

Освітня програма: освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки фахового молодшого бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

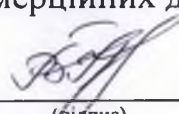
Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Мова навчання: українська

Розробник: Людмила БОЙКО, викладач економічних дисциплін,
кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», викладач-методист
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії
Економічно - комерційних дисциплін
Протокол № 6 від « 16 » 01. 2024 року

Голова циклової комісії економічно –
комерційних дисциплін

Вікторія ПОНОМАРЕНКО
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Статус дисципліни
Кількість кредитів – 4	ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 076 Підприємництво та торгівля (076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність)	Обов’язковий компонент (ОК), що формує спеціальні компетентності
Модулів – 3		Рік підготовки
		3-й на основі БСО
		Семестр
Загальна кількість годин - 120	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
Тижневих годин: аудиторних – 6 години самостійних – 6 години		36 годин
		Практичні
		24 годин
		Семінарські
		-
		Самостійна робота
		60 год.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%) для денної форми навчання – 50,0:50,0

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність»: розгляд теоретичних та практичних питань, пов'язаних з підприємницькою діяльністю в Україні, надання здобувачам освіти знань з підприємницької діяльності.

Завдання навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність»:

- вивчення видів і особливостей підприємницької діяльності;
- дослідження правового статусу підприємця на основі вивчення законодавчих основ здійснення підприємницької діяльності в Україні;
- вивчення принципів організації та економіки підприємництва;
- проведення порівняльного аналізу організаційно-правових форм підприємництва;
- оцінювання основних принципів етики та мотивації підприємництва;
- ознайомлення з політикою соціальної відповідальності бізнесу.

Предметом навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є: вивчення методів і підходів до організації підприємницької діяльності та чинників, що впливають на її розвиток, а також процеси та методи організації та ведення підприємницької діяльності як важливої частки господарської діяльності в Україні.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є засвоєння знань із базових, вибірково-обов'язкових предметів загальноосвітньої підготовки, профільних предметів, нормативних, вибірових дисциплін та спеціальних курсів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти **повинні**:

- **знати**: закономірності і передові форми організації підприємницьких структур, способи та методи започаткування та ведення підприємницької діяльності, закони, які визначають правові основи підприємництва, основні риси особистості підприємця, вимоги щодо підприємницької культури та етики поведінки;
- **уміти**: розробляти послідовність створення підприємства; аналізувати підприємницьке середовище, виконання функцій бізнесу; враховувати вимоги та обмеження законодавства щодо підприємницької діяльності; складати установчі документи; зіставляти переваги та недоліки різних форм підприємництва, їх ефективність; обґрунтовувати найбільш доцільну форму підприємництва для конкретного підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Підприємницька діяльність» є обов'язковим компонентом підготовки фахових молодших бакалаврів. Вона формує базу знань та взаємопов'язана з такими дисциплінами, як «Комунікаційна діяльність», «Менеджмент», «Економіка підприємства», «комерційна діяльність», «Фінансовий облік», «Бізнес - планування». Знання здобуті при вивченні дисципліни застосовуються під час проходження

«Навчальної практики з підприємницької діяльності», виробничої практики та атестації здобувачів передвищої освіти.

Програмою навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» передбачено проведення лекцій, практичних та семінарських занять із тем курсу, а також складання семестрового екзамену.

Перелік і сутність сформованих компетентностей і результатів навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результат
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі підприємницької, торговельної та біржової діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства. СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 7. Здатність застосовувати основи обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

	СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку. СК 9. Здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 10. Здатність використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
Результати навчання (РН)	РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою. РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети. РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності. РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 10. Визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів. РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці. РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 15. Застосовувати моделі електронної комерції в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. РН 16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Оцінка за 4 – бальною шкалою	<u>Критерії оцінювання</u>
5 (відмінно)	Здобувач знає економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах, виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності. Вміє застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій діяльності із професійною метою. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій діяльності. Вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. Вміють визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.
4 (добре)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Дотримується вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких структур і застосовувати їх на практиці. Зміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; добирати аргументи для підтвердження думок.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ЗМІСТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. МІСЦЕ ПІДПРИЄМСТВА В СУСПІЛЬСТВІ.

Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві.

Співвідношення понять «бізнес» і «підприємництво». Бізнес як діяльність, що історично виникала в процесі розвитку суспільства. Процес формування відносин бізнесу та етапи його розвитку. Бізнес як основа розвитку економіки.

Сучасне визначення підприємництва. Підприємництво як особливий вид діяльності, стиль і тип господарської поведінки. Види підприємництва. Функції, суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Обов'язки і відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.

Предмет, метод та завдання навчального курсу «Підприємницька діяльність», зв'язок з іншими дисциплінами.

ТЕМА 2. ТИПОЛОГІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Основні типи та відповідні сфери підприємницької діяльності. Загальна характеристика виробничого, комерційного, фінансово-кредитного підприємництва. Виробнича підприємницька діяльність та її основні форми. Сутність посередницького підприємництва. Поняття і значення посередницької підприємницької діяльності. Схема посередницького підприємництва. Структурні елементи (форми, види, суб'єкти) посередницької підприємницької діяльності.

Комерційне підприємство. Фінансове підприємство та його форми. Фінансове посередництво як невід'ємна частина посередницької діяльності і надання послуг. Державне підприємництво та управління державними підприємствами.

Схема підприємницької діяльності у сфері фінансів. Суб'єкти підприємництва фінансового спрямування.

Сутність, основні параметри і проблеми формування сучасного підприємницького середовища. Характеристика зовнішніх і внутрішніх чинників, що формують підприємницьке середовище.

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємництво як об'єкт державного регулювання. Сутність державного регулювання підприємництва. Методи та інструменти державного регулювання підприємництва. Інституційні перетворення як передумова становлення та розвитку підприємництва в Україні. Правова база розвитку підприємництва.

Обмеження у підприємницькій діяльності. Патентування і ліцензування підприємницької діяльності. Стандартизація та сертифікація.

Державна підтримка підприємництва. Державні та міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва. Сприяння Державної служби зайнятості в організації підприємницької діяльності безробітним.

ТЕМА 4. ВИДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Загальна характеристика приватної, колективної та державної форм підприємництва. Поняття та правова природа організаційно-правової форми господарювання. Види організаційно-правових форм господарювання в Україні. Підприємництво без створення юридичної особи. Господарські товариства. Мале підприємництво. Соціальне підприємництво як сучасний вид підприємницької діяльності.

Процедура вибору організаційно-правової форми підприємства під час створення власного бізнесу. Характеристика основних організаційно – правових форм підприємництва. Об'єднання підприємницьких структур (асоціації, концерни, корпорації, консорціуми, синдикати, трести, холдинги та ін.).

Практичне заняття.

ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Поняття планування та види планування підприємницької діяльності. Планування реалізації стартап-проєкту. Поняття про бізнес-план реалізації підприємницької ідеї. Процес розроблення бізнес-плану та етапи його реалізації. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги для реалізації бізнес-планів. **Підготовча стадія розробки бізнес-плану**: оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз для бізнесу; виявлення сильних і слабких сторін фірми; визначення місії фірми; формулювання цілей діяльності фірми; аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії.

Поняття про стратегічний та оперативний план розвитку підприємницької діяльності. Ключові підходи та критерії формування планів. Планування витрат і доходів підприємницької діяльності. Планування прибутку підприємницької діяльності. Планування рівня беззбитковості підприємницької діяльності. Планування ціни продукції (товарів, робіт, послуг).

Стратегія розвитку підприємництва: сутність та класифікація. Місія та цілі підприємства. Ієрархія та етапи формування стратегій підприємства. Оцінка зовнішнього середовища підприємства. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства: загальні поняття про середовище підприємства, оцінка загроз і можливостей зовнішнього середовища. Оцінка середовища підприємства в цілому. SWOT – аналіз.

ТЕМА 6. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ІДЕЯ, ЇЇ ДЖЕРЕЛА, МЕТОДИ ПОШУКУ ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Об'єктивна необхідність та сутність пошуку підприємницької ідеї. Джерела підприємницьких ідей. Фактори, що впливають на вибір підприємницької ідеї.

Підприємницька ідея. Методи генерування власної підприємницької ідеї: методи індивідуальної творчості (метод поліпшення прототипу, метод ідеалізації, метод аналогії, метод інверсії), методи колективної творчості (мозковий штурм, конференція ідей, метод колективного блокнота), методи активізації творчості

(метод запитань, ліквідація ситуацій глухого кута), фактографічні методи творчості (дисперсійний аналіз, кластерний аналіз).

Генерування ідей. Зміст і етапи реалізації підприємницької ідеї. Формування цілей та розробка дорожньої карти реалізації підприємницької ідеї. Фактори, пов'язані з провалами реалізації бізнес ідей.

Практичне заняття.

ТЕМА 7. ПРОЦЕСИ СТВОРЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Шляхи та порядок створення підприємницької діяльності. Організаційно-правове забезпечення порядку реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Вибір КВЕД.

Порядок відкриття рахунка суб'єкта підприємницької діяльності в установі банку. Перереєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Припинення діяльності підприємства шляхом реструктуризації та ліквідації.

Практичне заняття.

ТЕМА 8. ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСНУВАННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ.

Основні етапи створення власної справи: організаційно-підготовчі, зародження і становлення, розвиток та поглиблення діяльності, стагнація (відсутність росту), занепад, ліквідація і припинення діяльності.

Формування початкового підприємницького капіталу. Особливості створення нових підприємств (суб'єктів підприємницької діяльності). Засновницькі документи та їх підготовка (статут підприємства, установчий договір). Статутний фонд та його формування.

Практичне заняття.

ТЕМА 9. ТРУДОВІ ТА ЦИВІЛЬНО – ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Види договорів про працевлаштування. Форми працевлаштування та трудового навантаження працівника. Надомна та дистанційна робота.

Укладання договорів цивільно-правового характеру: особливості та ризику. Гіг-контракт як форма поєднання цивільно-правових та трудових відносин. Процедура прийняття працівника на роботу. Електронний облік трудової діяльності. Припинення трудових відносин. Організація трудових відносин в умовах воєнного стану.

Практичне заняття.

ТЕМА 10. ДОГОВІРНІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ І ПАРТНЕРСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Загальна характеристика підприємницьких договорів (контрактів, угод) як єдиної правової норми партнерських взаємозв'язків у бізнесі. Класифікація підприємницьких договорів за сферами діяльності. Сутнісна характеристика договорів стосовно сфери діяльності. Типова змістовна структура договору. Оферта як особлива форма укладання договору. Тверда і вільна оферта.

Типовий зміст, специфічні і загальні умови договору. Формування можливих конкретних умов договору: предмет договору; якість продукції; ціна товару; форма платежу; термін поставки товару; упаковка і маркування товару; здавання-приймання товару; штрафні санкції; форс-мажор; арбітраж; інші умови.

Сутність і значення партнерських зв'язків, регулювання правовідносин юридичних та фізичних осіб у сфері підприємницької діяльності. Основні напрямки співпраці партнерів: виробництво, товарообмін, торгівля, фінансові відносини. Форми співробітництва у сфері виробництва (спільне підприємство, виробнича кооперація, лізинг, проектне фінансування, ліцензування, підрядне виробництво). Бартер, зустрічна торгівля і комерційна триангуляція як форми товарообмінних операцій. Форми угод у сфері торгівлі. Форми співпраці у сфері фінансових відносин (факторинг і комерційний трансфер).

Практичне заняття.

ТЕМА 11. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФІНАНСУВАННЯ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Сутність і принципи організації виробничої діяльності у підприємстві. Виробнича потужність і пропускна здатність підприємства. Просторова організація виробничої діяльності. Організація виробничої діяльності в часі.

Поняття фінансування підприємницької діяльності. Особисте та колективне фінансування підприємницької діяльності. Внутрішні джерела фінансування. Кредитування підприємницької діяльності. Лізинг як особлива форма кредитування підприємницької діяльності.

Фінансові програми підтримки підприємництва. Венчурне фінансування підприємництва. Краудфандинг у фінансуванні підприємницьких проєктів.

Практичне заняття.

ТЕМА 12. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сутність та види податків в Україні. Податкова політика та державне регулювання в сфері оподаткування. Загальна та спрощена системи оподаткування. Податок на доходи фізичних осіб. Єдиний соціальний внесок. Особливості нарахування та сплати непрямих податків: ПДВ, акцизний податок та мито. Місцеві податки та збори. Документування підприємницької діяльності. Поняття первинних документів підприємця. Звітність суб'єкта підприємництва.

Практичне заняття.

ТЕМА 13. РИЗИКИ ТА СТРАХУВАННЯ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Причини підприємницьких ризиків. Сутність та основні види підприємницьких ризиків. Аналіз ризиків. Управління підприємницькими ризиками. Механізм зменшення підприємницьких ризиків.

Практичне заняття.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	сем.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<u>МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</u>												
Тема 1. Зміст підприємницької діяльності. Місце підприємства в суспільстві.	8	4				4						
Тема 2. Типологія підприємництва	8	4				4						
Тема 3. Державне регулювання підприємства	8	4				4						
Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	10	4	2			6						
Тема 5. Планування підприємницької діяльності. Стратегія підприємництва.	6	2				4						
Разом за модулем 1	44	18	2			22						
<u>МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСНУВАННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ</u>												
Тема 6. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації	8	2	2			4						
Тема 7. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	8	2	2			4						
Тема 8. Технологія заснування власної справи підприємства	10	2	2			6						
Тема 9. Трудові та цивільно – правові відносини у підприємницькій діяльності	8	2	2			4						
Тема 10. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві	8	2	2			4						
Разом за модулем 2	42	10	10			22						
<u>МОДУЛЬ 3. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА</u>												
Тема 11. Організація виробничої діяльності та фінансування у підприємстві	12	2	4			6						

Тема 12. Система оподаткування підприємницької діяльності	16	4	6			6						
Тема 13. Ризики та страхування в підприємницькій діяльності	8	2	2			4						
Разом за модулем 4	36	8	12			16						
УСЬОГО ГОДИН	120	36	24			60						

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	2
1	Тема 6. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації	2
2	Тема 7. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	2
3	Тема 8. Технологія заснування власної справи підприємства	2
4	Тема 9. Трудові та цивільно – правові відносини у підприємницькій діяльності	2
5	Тема 10. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємництві	2
6	Тема 11. Організація виробничої діяльності та фінансування у підприємництві	4
7	Тема 12. Система оподаткування підприємницької діяльності	6
8	Тема 13. Ризики та страхування в підприємницькій діяльності	2
	Разом	24

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Зміст підприємницької діяльності. Місце підприємства в суспільстві.	4
Тема 2. Типологія підприємництва	4
Тема 3. Державне регулювання підприємства	4
Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	6
Тема 5. Планування підприємницької діяльності. Стратегія підприємництва.	4
Тема 6. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації.	4
Тема 7. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	4
Тема 8. Технологія заснування власної справи підприємства.	6
Тема 9. Трудові та цивільно – правові відносини у підприємницькій діяльності.	4
Тема 10. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємництві.	4
Тема 11. Організація виробничої діяльності та фінансування у підприємництві.	6
Тема 12. Система оподаткування підприємницької діяльності.	6
Тема 13. Ризики та страхування в підприємницькій діяльності.	4
Разом	60

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекція
- Бесіда
- Проблемний виклад
- Ілюстрація
- Демонстрація
- Вправи
- Імітаційно-ігрові
- Ділові ігри
- Самостійна робота
- Інтерактивні методи

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- Усне опитування
- Письмове опитування
- Вибіркове опитування перед початком заняття
- Тести
- Індивідуальна співбесіда
- Інтерактивні методи
- Модульний контроль

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Підручники з дисципліни.
- Унаочнення
- Презентації
- Роздатковий матеріал

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Податковий кодекс України. Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція від 24.02.2023). URL: <https://tax.gov.ua/nk/zminu>
4. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
5. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
6. Основи підприємницької діяльності: Практикум: навч. посіб. для студ. усіх спеціальностей / Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 175 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/564922db-77a6-4873-be37-443feb5ca093/content>
7. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с URL:

<https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8104/1/%d0%9e%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%20%d0%bf%d1%96%d0%b4%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%94%d0%bc%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%82%d0%b2%d0%b0.pdf>

8. Балджи М.Д. та ін. Торговельне підприємництво: навч. посіб.-Київ: Кондор, 2025.
9. Димченко О.В. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. Посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 120 с.
10. Дмитрієв І.А. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
11. Сотник І.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: навч. посіб.-Київ: Кондор, 2025.
12. Чорток Ю.В., Євдокимова А. В. Організація підприємницької діяльності: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с.
13. Хмурова В.В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб.-Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2024.

ДОПОМІЖНА

1. Європейська хартія для малого бізнесу Європи. Офіційний переклад. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_860
2. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с
4. Чорток Ю.В., Євдокимова А. В. Організація підприємницької діяльності: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Наказ від 18.11.2016 № 3268/5 (Редакція від 11.07.2021) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1500-16>.
2. Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
3. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
4. Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди). Закон України від 15.03.2001 р. № 2299-3 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
5. Про ліцензування видів господарської діяльності. Закон від 02.03.2015 № 222-VIII (Редакція від 19.08.2022). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

«Затверджую»

Заступник директора

з навчальної роботи

 Тетяна КОНКІНА

«16» 01 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 076 Підприємництво та торгівля

2025 – 2026 навчальний рік

Освітня програма: освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки фахового молодшого бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

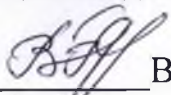
Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу
Протокол № 9 від 21 червня 2024 р.

Мова навчання: українська

Розробник: Людмила БОЙКО, викладач економічних дисциплін,
кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», викладач-методист
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії
Економічно - комерційних дисциплін
Протокол № 6 від « 16 » 01. 2024 року

Голова циклової комісії економічно –
комерційних дисциплін

Вікторія ПОНОМАРЕНКО
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Статус дисципліни
Кількість кредитів – 4	ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ <u>07 Управління та адміністрування</u> СПЕЦІАЛЬНІСТЬ <u>076 Підприємництво та торгівля (076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність)</u>	Обов’язковий компонент (ОК), що формує спеціальні компетентності
Модулів – 3		Рік підготовки
		2-й на основі ПЗСО
		Семестр
Загальна кількість годин - 120	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		36 годин
Практичні		
24 годин		
Семінарські		
-		
Самостійна робота		
60 год.		
Тижневих годин: аудиторних – 6 години самостійних – 6 години		Засоби оцінювання: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%) для денної форми навчання – 50,0:50,0

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність»: розгляд теоретичних та практичних питань, пов'язаних з підприємницькою діяльністю в Україні, надання здобувачам освіти знань з підприємницької діяльності.

Завдання навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність»:

- вивчення видів і особливостей підприємницької діяльності;
- дослідження правового статусу підприємця на основі вивчення законодавчих основ здійснення підприємницької діяльності в Україні;
- вивчення принципів організації та економіки підприємництва;
- проведення порівняльного аналізу організаційно-правових форм підприємництва;
- оцінювання основних принципів етики та мотивації підприємництва;
- ознайомлення з політикою соціальної відповідальності бізнесу.

Предметом навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є: вивчення методів і підходів до організації підприємницької діяльності та чинників, що впливають на її розвиток, а також процеси та методи організації та ведення підприємницької діяльності як важливої частки господарської діяльності в Україні.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є засвоєння знань із базових, вибірково-обов'язкових предметів загальноосвітньої підготовки, профільних предметів, нормативних, вибірових дисциплін та спеціальних курсів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти **повинні**:

- **знати**: закономірності і передові форми організації підприємницьких структур, способи та методи започаткування та ведення підприємницької діяльності, закони, які визначають правові основи підприємництва, основні риси особистості підприємця, вимоги щодо підприємницької культури та етики поведінки;
- **уміти**: розробляти послідовність створення підприємства; аналізувати підприємницьке середовище, виконання функцій бізнесу; враховувати вимоги та обмеження законодавства щодо підприємницької діяльності; складати установчі документи; зіставляти переваги та недоліки різних форм підприємництва, їх ефективність; обґрунтовувати найбільш доцільну форму підприємництва для конкретного підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Підприємницька діяльність» є обов'язковим компонентом підготовки фахових молодших бакалаврів. Вона формує базу знань та взаємопов'язана з такими дисциплінами, як «Комунікаційна діяльність», «Менеджмент», «Економіка підприємства», «комерційна діяльність», «Фінансовий облік», «Бізнес - планування». Знання здобуті при вивченні дисципліни застосовуються під час проходження

«Навчальної практики з підприємницької діяльності», виробничої практики та атестації здобувачів передвищої освіти.

Програмою навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» передбачено проведення лекцій, практичних та семінарських занять із тем курсу, а також складання семестрового екзамену.

Перелік і сутність сформованих компетентностей і результатів навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результат
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства. СК 3. Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. СК 7. Здатність застосовувати основи обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку. СК 9. Здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. СК 10. Здатність використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. СК11. Здатність ініціювати власну справу, розробляти бізнес-плани та реалізовувати підприємницькі ідеї.

Результати навчання (РН)	РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою. РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети. РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності. РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проєктів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. РН 9. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 10. Визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів. РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці. РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 15. Застосовувати моделі електронної комерції в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. РН 16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.
--------------------------	--

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Оцінка за 4 – бальною шкалою	<u>Критерії оцінювання</u>
5 (відмінно)	Здобувач знає економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах, виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності. Вміє застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій діяльності із професійною метою. Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій діяльності. Вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. Вміють визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.
4 (добре)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Дотримується вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких структур і застосовувати їх на практиці. Зміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; добирати аргументи для підтвердження думок.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ЗМІСТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. МІСЦЕ ПІДПРИЄМСТВА В СУСПІЛЬСТВІ.

Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві.

Співвідношення понять «бізнес» і «підприємництво». Бізнес як діяльність, що історично виникала в процесі розвитку суспільства. Процес формування відносин бізнесу та етапи його розвитку. Бізнес як основа розвитку економіки.

Сучасне визначення підприємництва. Підприємництво як особливий вид діяльності, стиль і тип господарської поведінки. Види підприємництва. Функції, суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Обов'язки і відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.

Предмет, метод та завдання навчального курсу «Підприємницька діяльність», зв'язок з іншими дисциплінами.

ТЕМА 2. ТИПОЛОГІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Основні типи та відповідні сфери підприємницької діяльності. Загальна характеристика виробничого, комерційного, фінансово-кредитного підприємництва. Виробнича підприємницька діяльність та її основні форми. Сутність посередницького підприємництва. Поняття і значення посередницької підприємницької діяльності. Схема посередницького підприємництва. Структурні елементи (форми, види, суб'єкти) посередницької підприємницької діяльності.

Комерційне підприємство. Фінансове підприємство та його форми. Фінансове посередництво як невід'ємна частина посередницької діяльності і надання послуг. Державне підприємництво та управління державними підприємствами.

Схема підприємницької діяльності у сфері фінансів. Суб'єкти підприємництва фінансового спрямування.

Сутність, основні параметри і проблеми формування сучасного підприємницького середовища. Характеристика зовнішніх і внутрішніх чинників, що формують підприємницьке середовище.

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємництво як об'єкт державного регулювання. Сутність державного регулювання підприємництва. Методи та інструменти державного регулювання підприємництва. Інституційні перетворення як передумова становлення та розвитку підприємництва в Україні. Правова база розвитку підприємництва.

Обмеження у підприємницькій діяльності. Патентування і ліцензування підприємницької діяльності. Стандартизація та сертифікація.

Державна підтримка підприємництва. Державні та міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва. Сприяння Державної служби зайнятості в організації підприємницької діяльності безробітним.

ТЕМА 4. ВИДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Загальна характеристика приватної, колективної та державної форм підприємництва. Поняття та правова природа організаційно-правової форми господарювання. Види організаційно-правових форм господарювання в Україні. Підприємництво без створення юридичної особи. Господарські товариства. Мале підприємництво. Соціальне підприємництво як сучасний вид підприємницької діяльності.

Процедура вибору організаційно-правової форми підприємства під час створення власного бізнесу. Характеристика основних організаційно – правових форм підприємництва. Об'єднання підприємницьких структур (асоціації, концерни, корпорації, консорціуми, синдикати, трести, холдинги та ін.).

Практичне заняття.

ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Поняття планування та види планування підприємницької діяльності. Планування реалізації стартап-проєкту. Поняття про бізнес-план реалізації підприємницької ідеї. Процес розроблення бізнес-плану та етапи його реалізації. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги для реалізації бізнес-планів. **Підготовча стадія розробки бізнес-плану**: оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз для бізнесу; виявлення сильних і слабких сторін фірми; визначення місії фірми; формулювання цілей діяльності фірми; аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії.

Поняття про стратегічний та оперативний план розвитку підприємницької діяльності. Ключові підходи та критерії формування планів. Планування витрат і доходів підприємницької діяльності. Планування прибутку підприємницької діяльності. Планування рівня беззбитковості підприємницької діяльності. Планування ціни продукції (товарів, робіт, послуг).

Стратегія розвитку підприємництва: сутність та класифікація. Місія та цілі підприємства. Ієрархія та етапи формування стратегій підприємства. Оцінка зовнішнього середовища підприємства. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства: загальні поняття про середовище підприємства, оцінка загроз і можливостей зовнішнього середовища. Оцінка середовища підприємства в цілому. SWOT – аналіз.

ТЕМА 6. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ІДЕЯ, ЇЇ ДЖЕРЕЛА, МЕТОДИ ПОШУКУ ТА ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Об'єктивна необхідність та сутність пошуку підприємницької ідеї. Джерела підприємницьких ідей. Фактори, що впливають на вибір підприємницької ідеї.

Підприємницька ідея. Методи генерування власної підприємницької ідеї: методи індивідуальної творчості (метод поліпшення прототипу, метод ідеалізації, метод аналогії, метод інверсії), методи колективної творчості (мозковий штурм, конференція ідей, метод колективного блокнота), методи активізації творчості

(метод запитань, ліквідація ситуацій глухого кута), фактографічні методи творчості (дисперсійний аналіз, кластерний аналіз).

Генерування ідей. Зміст і етапи реалізації підприємницької ідеї. Формування цілей та розробка дорожньої карти реалізації підприємницької ідеї. Фактори, пов'язані з провалами реалізації бізнес ідей.

Практичне заняття.

ТЕМА 7. ПРОЦЕСИ СТВОРЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Шляхи та порядок створення підприємницької діяльності. Організаційно-правове забезпечення порядку реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Вибір КВЕД.

Порядок відкриття рахунка суб'єкта підприємницької діяльності в установі банку. Перереєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Припинення діяльності підприємства шляхом реструктуризації та ліквідації.

Практичне заняття.

ТЕМА 8. ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСНУВАННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ.

Основні етапи створення власної справи: організаційно-підготовчі, зародження і становлення, розвиток та поглиблення діяльності, стагнація (відсутність росту), занепад, ліквідація і припинення діяльності.

Формування початкового підприємницького капіталу. Особливості створення нових підприємств (суб'єктів підприємницької діяльності). Засновницькі документи та їх підготовка (статут підприємства, установчий договір). Статутний фонд та його формування.

Практичне заняття.

ТЕМА 9. ТРУДОВІ ТА ЦИВІЛЬНО – ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Види договорів про працевлаштування. Форми працевлаштування та трудового навантаження працівника. Надомна та дистанційна робота.

Укладання договорів цивільно-правового характеру: особливості та ризику. Гіг-контракт як форма поєднання цивільно-правових та трудових відносин. Процедура прийняття працівника на роботу. Електронний облік трудової діяльності. Припинення трудових відносин. Організація трудових відносин в умовах воєнного стану.

Практичне заняття.

ТЕМА 10. ДОГОВІРНІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ І ПАРТНЕРСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Загальна характеристика підприємницьких договорів (контрактів, угод) як єдиної правової норми партнерських взаємозв'язків у бізнесі. Класифікація підприємницьких договорів за сферами діяльності. Сутнісна характеристика договорів стосовно сфери діяльності. Типова змістовна структура договору. Оферта як особлива форма укладання договору. Тверда і вільна оферта.

Типовий зміст, специфічні і загальні умови договору. Формування можливих конкретних умов договору: предмет договору; якість продукції; ціна товару; форма платежу; термін поставки товару; упаковка і маркування товару; здавання-приймання товару; штрафні санкції; форс-мажор; арбітраж; інші умови.

Сутність і значення партнерських зв'язків, регулювання правовідносин юридичних та фізичних осіб у сфері підприємницької діяльності. Основні напрямки співпраці партнерів: виробництво, товарообмін, торгівля, фінансові відносини. Форми співробітництва у сфері виробництва (спільне підприємство, виробнича кооперація, лізинг, проектне фінансування, ліцензування, підрядне виробництво). Бартер, зустрічна торгівля і комерційна триангуляція як форми товарообмінних операцій. Форми угод у сфері торгівлі. Форми співпраці у сфері фінансових відносин (факторинг і комерційний трансфер).

Практичне заняття.

ТЕМА 11. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФІНАНСУВАННЯ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Сутність і принципи організації виробничої діяльності у підприємстві. Виробнича потужність і пропускна здатність підприємства. Просторова організація виробничої діяльності. Організація виробничої діяльності в часі.

Поняття фінансування підприємницької діяльності. Особисте та колективне фінансування підприємницької діяльності. Внутрішні джерела фінансування. Кредитування підприємницької діяльності. Лізинг як особлива форма кредитування підприємницької діяльності.

Фінансові програми підтримки підприємництва. Венчурне фінансування підприємництва. Краудфандинг у фінансуванні підприємницьких проєктів.

Практичне заняття.

ТЕМА 12. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сутність та види податків в Україні. Податкова політика та державне регулювання в сфері оподаткування. Загальна та спрощена системи оподаткування. Податок на доходи фізичних осіб. Єдиний соціальний внесок. Особливості нарахування та сплати непрямих податків: ПДВ, акцизний податок та мито. Місцеві податки та збори. Документування підприємницької діяльності. Поняття первинних документів підприємця. Звітність суб'єкта підприємництва.

Практичне заняття.

ТЕМА 13. РИЗИКИ ТА СТРАХУВАННЯ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Причини підприємницьких ризиків. Сутність та основні види підприємницьких ризиків. Аналіз ризиків. Управління підприємницькими ризиками. Механізм зменшення підприємницьких ризиків.

Практичне заняття.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	сем.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<u>МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</u>												
Тема 1. Зміст підприємницької діяльності. Місце підприємства в суспільстві.	8	4				4						
Тема 2. Типологія підприємництва	8	4				4						
Тема 3. Державне регулювання підприємства	8	4				4						
Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	10	4	2			6						
Тема 5. Планування підприємницької діяльності. Стратегія підприємництва.	6	2				4						
Разом за модулем 1	44	18	2			22						
<u>МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСНУВАННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ</u>												
Тема 6. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації	8	2	2			4						
Тема 7. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	8	2	2			4						
Тема 8. Технологія заснування власної справи підприємства	10	2	2			6						
Тема 9. Трудові та цивільно – правові відносини у підприємницькій діяльності	8	2	2			4						
Тема 10. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві	8	2	2			4						
Разом за модулем 2	42	10	10			22						
<u>МОДУЛЬ 3. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА</u>												
Тема 11. Організація виробничої діяльності та фінансування у підприємстві	12	2	4			6						

Тема 12. Система оподаткування підприємницької діяльності	16	4	6			6						
Тема 13. Ризики та страхування в підприємницькій діяльності	8	2	2			4						
Разом за модулем 4	36	8	12			16						
УСЬОГО ГОДИН	120	36	24			60						

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	2
1	Тема 6. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації	2
2	Тема 7. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	2
3	Тема 8. Технологія заснування власної справи підприємства	2
4	Тема 9. Трудові та цивільно – правові відносини у підприємницькій діяльності	2
5	Тема 10. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємництві	2
6	Тема 11. Організація виробничої діяльності та фінансування у підприємництві	4
7	Тема 12. Система оподаткування підприємницької діяльності	6
8	Тема 13. Ризики та страхування в підприємницькій діяльності	2
	Разом	24

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Зміст підприємницької діяльності. Місце підприємства в суспільстві.	4
Тема 2. Типологія підприємництва	4
Тема 3. Державне регулювання підприємства	4
Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва.	6
Тема 5. Планування підприємницької діяльності. Стратегія підприємництва.	4
Тема 6. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації.	4
Тема 7. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності.	4
Тема 8. Технологія заснування власної справи підприємства.	6
Тема 9. Трудові та цивільно – правові відносини у підприємницькій діяльності.	4
Тема 10. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємництві.	4
Тема 11. Організація виробничої діяльності та фінансування у підприємництві.	6
Тема 12. Система оподаткування підприємницької діяльності.	6
Тема 13. Ризики та страхування в підприємницькій діяльності.	4
Разом	60

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекція
- Бесіда
- Проблемний виклад
- Ілюстрація
- Демонстрація
- Вправи
- Імітаційно-ігрові
- Ділові ігри
- Самостійна робота
- Інтерактивні методи

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- Усне опитування
- Письмове опитування
- Вибіркове опитування перед початком заняття
- Тести
- Індивідуальна співбесіда
- Інтерактивні методи
- Модульний контроль

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Підручники з дисципліни.
- Унаочнення
- Презентації
- Роздатковий матеріал

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Податковий кодекс України. Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція від 24.02.2023). URL: <https://tax.gov.ua/nk/zminu>
4. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
5. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
6. Основи підприємницької діяльності: Практикум: навч. посіб. для студ. усіх спеціальностей / Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 175 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/564922db-77a6-4873-be37-443feb5ca093/content>
7. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с URL:

<https://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8104/1/%d0%9e%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%20%d0%bf%d1%96%d0%b4%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%94%d0%bc%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%82%d0%b2%d0%b0.pdf>

8. Балджи М.Д. та ін. Торговельне підприємництво: навч. посіб.-Київ: Кондор, 2025.
9. Димченко О.В. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. Посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 120 с.
10. Дмитрієв І.А. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
11. Сотник І.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: навч. посіб.-Київ: Кондор, 2025.
12. Чорток Ю.В., Євдокимова А. В. Організація підприємницької діяльності: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с.
13. Хмурова В.В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб.-Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2024.

ДОПОМІЖНА

1. Європейська хартія для малого бізнесу Європи. Офіційний переклад. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_860
2. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с
4. Чорток Ю.В., Євдокимова А. В. Організація підприємницької діяльності: конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Наказ від 18.11.2016 № 3268/5 (Редакція від 11.07.2021) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1500-16>.
2. Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
3. Про зовнішньоекономічну діяльність. Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
4. Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративні інвестиційні фонди). Закон України від 15.03.2001 р. № 2299-3 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
5. Про ліцензування видів господарської діяльності. Закон від 02.03.2015 № 222-VIII (Редакція від 19.08.2022). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.